

Leringen van meesters uit de Soto Zen school

Bron: Thomas Cleary: *Rational Zen; the mind of Dogen Zenji*. Boston 1992, p. 215 e.v.

Vertaling: Ad van Dun (Engelse tekst bijgevoegd)

Eerste generatie

DONGSHAN

Ik hoef niks te weten over het domein van Boeddha of het domein van de Weg, maar zeg eens: wie is degene die spreekt over het domein van Boeddha en de Weg?

Tweede generatie:

YUNJU

Een generaal vroeg aan Yunju: "Wanneer zal de wereld vrede kennen?"
Yunju antwoordde: "Als de harten der generaals vervuld zijn."

CAOSHAN

Iemand vroeg aan Caoshan: "Wat is de grote betekenis van het Boeddhisme?"
Caoshan antwoordde: "Het is overal."

DAOQUAN

Iemand vroeg: "Als de Boeddha al intrinsiek verlichting bezat, waarom beoefende hij dan nog gedurende zes jaar ascese?"
Daoquan antwoordde: "Een fantoom die een illusie voorschotelt."

LANGYA

Kijk gewoon naar de bomen: zij laten de vogels nestelen en vliegen, zonder de aandrang om hen te lokken als ze aankomen en zonder verlangen naar hun terugkomst wanneer ze wegvliegen. Als mensen in hun hart als de bomen konden zijn, zouden zij niet afwijken van de Weg.

XIUJING

De hemel zendt regen en dauw, zonder onderscheid te maken tussen bloeiend en verwelkt.

PUMAN

Iemand vroeg: "Wat is uw weg?"
Puman antwoordde: "Wat bestaat er nu?"

DAOYUN

Iemand vroeg: "Waarheen gaat u na uw dood?"
Daoyun zei: "Het is allemaal geregeld."

SHIJIAN

Iemand vroeg: "Alle verlichte wijzen hebben het juweel van het waarheidsoog gelijkelijk ervaren. Aan wie zult u het doorgeven?"
Shijian antwoordde: "Er is een voedingsbodem voor spirituele scheutten, maar groot ontwaken heeft geen

leraar."

DUNRU

Iemand vroeg: "Ik heb van verre al veel over u gehoord: hoe komt het dat ik, nu ik eenmaal hier ben, u niet zie?"

Dunru zei: "Het is jouw niet-zien; wat gaat mij dat aan?"

XIANGQI

Iemand vroeg: "Wat is het oorspronkelijke niets?"

Xiangqi antwoordde: "De steen schittert maar heeft geen juweel daarbinnen; het erts ziet er lelijk uit maar het brengt goud voort."

BAOGAI

Iemand vroeg: "Is er enig doel?"

Baogai zei: "Ik hanteer geen vaste regels."

BEIYUAN

Iemand vroeg: "Wat is niet denken?"

Beiyan antwoordde: "Nergens aan vastzitten."

BENREN

Jullie willen allemaal instructies, maar aan wie kan ik die toevertrouwen?

GUANGREN

Mijn pad reikt verder dan de hemel.

WENSUI

Iemand vroeg: "Men zegt, 'Alle onderrichtingen van de Boeddha komen uit dit ene geschrift.' Wat is dat geschrift?"

Wensui antwoordde: "Het wordt voortdurend gereciteerd."

TONGXUAN

Iemand vroeg: "Kunnen je eigen geest en de geest van een ander elkaar zien?"

Tongxuan antwoordde: "Als jij jezelf niet eens kunt zien, hoe kun je dan anderen zien?"

Derde generatie

DAOYAN

Iemand verzocht: "Maakt u alstublieft de ware geest voelbaar."

Daoyan zei: "Waarom doe je net alsof er niemand is?"

XUANMING

Als ik iets zeg, zullen de mensen aanmerkingen maken; doe ik het niet, dan maken ze me belachelijk.
Wat moet een mens, zo tussen twee vuren?

CHUZHENG

Eén enkel roerloos licht straalt helder: probeer je het bewust te verwerven, dan zal het moeilijk te zien blijken. Maar als mensen het plotsklaps tegenkomen wordt hun hart geopend, en dan is de grote kwestie voorgoed helder. Voortaan leef je echt, zonder ook maar ergens aan vast te zitten - daar kan geen schatkist tegenop. Al kwamen er duizend wijzen, ze zouden allen in de schaduw van het licht staan.

FAYI

Iemand vroeg: "Waarin ligt uw kracht?"

Fayi antwoordde: "In leven alsof je blind en doof bent."

ZHIQU

Ben je misleid, dan is elke uitspraak een gezwel; ben je ontwaakt, dan is ieder woord wijsheid.

GUANGFAN

Iemand vroeg: "Wat ben ik?"

Guangfan antwoordde: "Er is in het hele universum niets dat jij niet bent."

GUANGLI

Iemand vroeg: "Hoe is het als alle wegen tot niets leiden en spreken noch denken je verder brengt?"

Guangli antwoordde: "Dan bevind je je nog steeds aan de voet van de trap."

SHUIYAN

Iemand vroeg: "Hoe is het wijsheidszwaard, vóórdat het geslepen is?"

Shuiyan zei: "Niet te gebruiken."

De vragensteller vervolgde: "Hoe is het, nádat het geslepen is?"

Shuiyan zei: "Niet te raken."

TONGAN PI

Iemand vroeg: "Hoe is het, als iemand zijn spiegelbeeld aanziet voor het eigen hoofd?"

Tongan antwoordde: "Tegen wie spreek je?"

De vragensteller zei toen: "Wat moet ik doen?"

Tongan zei: "Zolang je het bij een ander zoekt, raak je nog verder van huis."

De vragensteller zei: "Hoe is het, als je het niet bij een ander zoekt?"

Tongan antwoordde: "Waar is je hoofd?"

HUAIYUE

Iemand vroeg: "Bestaat er een medicijn waarvan één pil duizenden zonden kan helen?"

Huaiyue zei: "Waar heb jij last van?"

BENKONG

Als ik mezelf al vijandig ben, hoe zou ik dan iets van anderen kunnen verwachten?

YONGGUANG

Je moet je laten vallen van de steilerots, je gewonnen geven en dit aanvaarden, om dan na deze vernietiging volledig tot leven te komen.

DANJIAN

Iemand vroeg: "Hoe is het wanneer je je hele wezen tot een offergave maakt?"

Danjian zei: "Wat heb je bij je?"

NANTAI

Iemand vroeg: "Wat heeft de stamlijn van Zen meesters overgeleverd?"

Nantai zei: "Ik zou het niet weten, als je dat niet gevraagd had."

DAOJIAN

Iemand vroeg: "Wat is uw weg?"

Daojian antwoordde: "Vrij zijn, waar ik ook ben."

FENGHUA

Iemand vroeg: "Hoe is het als je geen winst of verlies kent?"

Fenghua antwoordde: "Wat zeg je eigenlijk?"

GUANGJI

Iemand vroeg: "Hoe spreek je zonder conventies?"

Guangji antwoordde: "Wat zeg je?"

ZHUXI

Zhuxi keek naar een onlangs voltooide boeddhistische tempel, en zei: "Wat voor soort Boeddhistaat hierin gezet worden?"

HUIHAI

Iemand vroeg: "Wat is de betekenis van Zen?"

Huihai zei: "De wereld wordt genivelleerd."

RESHAN

Iemand vroeg: "Er is een gezegde, 'Als je onderweg een Zen meester ontmoet, maak dan geen contact via spreken of zwijgen' - hoe kun je dan contact met hen maken?"

Reshan zei: "Gewoon, zoals je bent."

GUIREN

Iemand vroeg: "Kunnen leken het Boeddhisme begrijpen?"

Guiren antwoordde: "Op welk terras schijnt het maanlicht niet? Bij welk huis bloeien de bomen niet?"

SUSHAN ZHENG

Iemand vroeg: "Wat is het onderzoeken van verschijnselen?"

Shushan antwoordde: "Aankleden en eten."

HUANGBO HUI

De ruimte hoeft niet bewerkt te worden met een speciale hamer. Hebben de zon en de maan ooit gewacht om hun licht op de mensen te laten vallen?"

FENGLIN

Iemand vroeg: "Houd u van geld en sex?"

Fenglin antwoordde: "Ja."

De vragensteller vervolgde: "U bent toch een spirituele leraar, waarom houd u dan van geld en sex?"

Fenglin zei: "Dankbare mensen zijn zeldzaam."

DA-AN SHENG

Iemand die aan de rand van een ravijn staat, die duw ik niet.

ZHENGQIN

Iemand vroeg: "Hoe bereik je het pad van juiste inzet?"

Zhengqin zei: "Waar kom jij vandaan?"

XIANGYUN

Iemand vroeg: "Wat is uw weg?"

Xiangyun antwoordde: "Vormloos, zonder beleving van gewone of buitengewone toestanden, voortbewegend op het pad der vogels, spoorloos."

GUANGYAN

Het is dezelfde maan die in duizenden rivieren glanst; de ontelbare gezinnen begroeten allemaal het voorjaar.

BAQIAO

Iemand vroeg: "Hoe zijn de mensen die het Pad bewandelen?"

Baqiao antwoordde: "Zij hebben het niet langer over wolkenformaties; midden in de nacht schijnt de zon."

HUIQU

Iemand vroeg: "Wat is een heiligdom?"

Huiqu zei: "Enkel dit hier."

De vragensteller hield aan: "Wat is een mens in het heiligdom?"

Huiqu zei: "Wat? Wat?"

ZHIHUI

Iemand vroeg: "Wat is 'waarnemingen najagen en de bron verliezen'?"

Zihui antwoordde: "Het huis is leeg geroofd."

YAOZHANG

Oppervlakkige woordenzifters kijken niet in hun eigen innerlijk en beseffen niet dat ze ernaast zitten. Ze willen slechts bloemen in de lucht plukken en maanlicht uit het water vissen.

RUGUAN

Iemand vroeg: "Wat is uw weg?"

Ruguan antwoordde: "Verse groenten verzamelen in een bodemloze mand."

GUANGHUA

Iemand vroeg: "Hoe ziet het domein van ware visie eruit?"

Guanghua zei: "Zonder enige schakel."

SHENZHE

Iemand vroeg: "Wat is jouw eigenlijke naam?"

DINGJIAO

Iemand vroeg: "Hoe is het als het proces van kennis voltooid is en het denken is vergeten?"

Dingjiao antwoordde: "Tijdens gevangenschap kun je je verdiepen wijsheid; tijdens het behandelen van ziekte kun je je leven verliezen."

Vierde generatie

HUIZHONG

Je verschijningsvorm mag wellicht veranderen, maar de Weg is er altijd; ook al leef je in de gewone wereld, de oorspronkelijke bron van de geest is nooit vertroebeled. Je hoeft alleen maar gekleurde visie te laten varen, dan zal de Weg vanzelf helder zijn. Zie je eigen geest helder, dan zal gekleurde visie doorbroken worden.

TONGAN ZHI

Iemand vroeg: "Wat is het transcendentie?"

Tongan antwoordde: "Het is ruimtelijk, onveranderlijk; zodra je op een punt mikt, keer je je af ervan."

YANGSHAN

Als het koud is zit ik bij het vuur, als het warm is loop ik langs het water.

DAOJIAN

Iemand vroeg: "Hoe gedraagt een mens van de Weg zich?"

Daojian antwoordde: "Zonder overbodige gedachten."

ZHONGCAN

Iemand vroeg: "Is dit niet wat bedoeld wordt als werkelijkheid verschijnt?"

Zhongcan zei: "Wat bedoel je met dit?"

LONGQUAN

Iemand vroeg: "Wat is de betekenis van Zen?"

Longquan antwoordde: "Dat gaat jou niet aan."

YANHUA

Iemand vroeg: "Hoe is het als je je aandacht niet schenkt aan de wereld?"

Yanhua zei: "Alle vrucht van strijd gaat teloor in zang en dans."

YUANZHAO

Iemand vroeg: "Wat is uw weg?"

Yuanzhao zei: "Ik plak geen bordje op mijn voorhoofd."

YUANMING

Iemand vroeg: "Wat is de bron van alle dingen?"

Yuanming zei: "Zelfs de ruimte is niet in staat het te begrenzen, hoe moet ik het dan vatten?"

WUFENG SHAO

Als je niet flexibel en gevoelig genoeg bent om de bedoeling te zien overeenkomstig de omstandigheden, dan ben je ver verwijderd van de waarheid.

GUANGDE YI

Iemand vroeg: "Wat is de oceaan van grote gemoedsrust?"

Guangde antwoordde: "Galloperen op een paard door een drukke winkelstraat zonder tegen iemand op te botsen."

HUICHE

Hoe zing je het lied van vrede? En wie is er om mee te zingen?

DALANG

Enkel als je meegaat met de levensstroom vind je het mysterie; blijf je aan de oever staan dan kom je bedrogen uit.

Vijfde generatie

YUANGUAN

Iemand vroeg: "Wat is mijn zelf?"

Yuanguan antwoordde: "In het thuisland: de keizer; over de grenzen: de generaal."

CHANGJIAO

Zorg slechts ervoor dat de wijsheidsdeur niet geblokkeerd raakt, hoe kan heilzame werking dan verzwakken?

QINIAN

Miljarden rivieren kunnen de bron van de Grote Weg niet vertroebelen.

HUAIGAN

Iemand vroeg: "Wat is de spreek van wijzen die de mensheid kan helpen?"

Huaigan antwoordde: "Het rode hemellichaam reikt tot in elk huis, het licht is van oorsprong gedachtenloos."

SHOUCHEN

Iemand vroeg: "Hoe is het als objecten niet verstoord worden door blindheid en verlichting?"

Shouchen zei: "Waar komen objecten vandaan?"

Zesde generatie

JINGXUAN

Je moet inzien dat het waarneembare niets voortbrengt, dat het onzichtbare niet persoonlijk is, en dat volledig inzicht geen grenzen heeft.

LIYU

De bergen, rivieren, aarde, zon, maan, sterren en planeten - alles wordt gelijktijdig met jou geboren; de boeddha's van verleden, heden en toekomst oefenen gelijktijdig met jou; het gewijde onderricht werkt gelijktijdig met jou.

YONGDING JIAN

Iemand vroeg: "Wat kan er gedaan worden aan ditzelfde moment?"

Yongding zei: "Je bent nog steeds aan het klagen over gebrekkigheid."

QINGJU SHENG

Iemand vroeg: "Wiens opvolger bent u?"

Qingju antwoordde: "Ik waardeer het dat je mij hier komt berispen."

NANCHAN CONG

Iemand vroeg: "Wat is de betekenis van Zen?"

Nanchan antwoordde: "In de winter regent het diep in het woud, in de lente waait het over de vlakte."

Zevende generatie

TOUZI YIQING

Als je niet vervalt tot steriele stilte, is de terugweg des te schitterender.

QINGFOU

De levende betekenis van Zen onttrekt zich aan elk benoemen. Leg je het vast in een spreuk, dan is dat volledig in strijd met de subtile essentie ervan; weliswaar ontkomen we er niet aan dat woorden gebruikt moeten worden als instrumenten, maar dat heeft zijn beperkingen. Natuurlijk hoef ik niet uit te leggen dat het geen zin heeft om zomaar wat te kletsen. Maar deze kwestie heeft nu eenmaal vele kanten, daarom ontwerpen we tijdelijke paden binnen het onderricht, om mensen te helpen.

XIANRU

De geest van de wijzen is ongrijpbaar; hoe zou men hun meditatie een naam kunnen geven?

GUIXI

Iemand vroeg: "Wat is de deur van stilte?"

Guixi antwoordde: "Maak niet zo'n kabaal."

DAYANG HUI

Iemand vroeg: "Wat is uw weg?"

Dayang zei: "Keer op keer herstel ik deze eenvoudige dracht van ruwe stof; elke dag trek ik erop uit om in het veld te werken."

BAOYIN

Afgelopen nacht verspreidden zich wolken en regen in het tijdloze hemelgewelf; in miljarden vormen toont zich de maan. De miljarden vormen en het spirituele licht kennen geen binnen en buiten; hoe kan men bij benadering uitdrukken wat verlichting is?

JICONG

Iemand vroeg: "Wat is de belangrijkste betekenis van het Boeddhsime?"

Jicong antwoordde: "Dit is een vraag die niet zinloos is."

SHANXI

Iemand vroeg: "Hoe is het als men zich ontdoet van de stof om Boeddha te zien?"

Shanxi zei: "Sta niet zo te hallucineren."

Achtste generatie

DAOKAI

Hoe het is vóór de laatste dag interesseert me niet: hoe staat het op de laatste dag? Als het zover is, kan Boeddha niets meer voor je doen, de Dharma kan niets voor je doen, de grondleggers kunnen niets voor je doen, alle Zen meesters ter wereld kunnen niets voor je doen, ik kan niets voor je doen, en de hellevorst kan niets voor je doen. Het enige dat je moet doen is het heden volledig benutten. Als je het heden volledig benut kan zelfs Boeddha jou niets doen, de Dharma kan jou niets doen, de grondleggers kunnen jou niets doen, alle Zen meesters ter wereld kunnen jou niets doen, ik kan jou niets doen, en de hellevorst kan jou niets doen. Maar zeg eens, wat is dat: het heden volledig benutten? Begrijp je? Volgend jaar zal er weer een andere situatie heersen, en steeds opnieuw zal de lentebries verstoord worden.

DONGSHAN YUN

De herfstwind omgeeft de aarde, de nachtelijke regen striemt door de lucht: hierin heerst een uitzonderlijk heldere koelte, zonder kwellende aandoeningen. Wie gaat er zo door het leven?

Als je op dit punt belandt zul je meteen weten dat je halverwege het proces afhaakt zodra je in zien en horen vervalt.

Maar hoe is het als je eenmaal thuis bent gekomen?

Je leeft op jezelf, zonder enig gezelschap, wát er ook gebeurt; je verblijft niet in het absolute en je verblijft niet in het relatieve.

YINGWEN

Helder in alles, helder de betekenis van Zen: maar als je het meteen zo letterlijk neemt, verwarring: de boog met de pijl. Waakzamen komen het ieder ogenblik tegen, benevelden ploegen door het moeras.

Negende generatie

ZIQUN

Als een lichtgevend juweel straalt de maan, de heldere vijver geeft de weerspiegeling weer: het water heeft niet de bedoeling de maan te weerspiegelen, en de maan heeft niet de bedoeling het licht te breken. Zijn water en maan eenmaal beide vergeten, dan pas kan men spreken van het ongeborene. Daarom zegt men dat zelfs het opstijgen naar de hemel weggevaagd moet worden, en dat zelfs voltooiing moet worden weggenomen; al strooit men gouden munten op de grond, je zou je hoofd niet moeten draaien. Leef zo, als je wil kunnen werken temidden van alle bestaansvormen.

FACHENG

Wanneer je terugkeert naar het oorspronkelijke bestaan, dan is er geen dualisme; maar als het om de methode gaat, dan zijn er vele benaderingen. Als je gewoon teruggaat naar het oorspronkelijke bestaan, wat zou je dan druk maken om geschikte methodes?

WEIZHAO

Gewone mensen en wijze mensen zijn wezenlijk hetzelfde; het enige verschil zit hem in gewoontevorming.

YUANYI

Hoe maak je het principe "leegte van geest" duidelijk? Is het niet "een zien zonder te zien, een horen zonder te horen"?

Fout!

Is het niet "het verstillen van gedachten zodat alle dingen verdwijnen, het versmelten van waarnemer en waarneming zodat ze opgaan in de wonderlijke bron, het uitwissen van bestaansvormen en kenmerken zodat alles terugkeert tot het domein van werkelijkheid?"

Fout!

"Dit is het" zit ernaast, "dit is het niet" zit ernaast, "dit is het en dit is het niet" zit er al helemaal naast.

Hoe zie jij het nu, aan het eind van het verhaal?

JILIAN

Alle boeddha's en Zen meesters keren terug naar het principe van pure leegte. In werkelijkheid is er geen lichaam; wijzen en gewone mensen vormen één substantie.

Dat wat betreft het principe; maar hoe staat het met de miljarden verschijnselen die je ogen vullen?

Tiende generatie

QINGLIAO

Al keer je onmiddellijk terug zodra je ervan hoort, het valt in het niet bij nooit zijn weggegaan.

HONGZHI

Wandelend in de leegte vergeet je verschijnselen; doordringende verlichting gaat verder dan beelden. De ééne kern van spirituele energie straalt helder, onbelemmerd. Denken aan verleden, heden en toekomst houdt op te bestaan en de nadruk ligt niet langer op fysieke elementen. Een lege, klare, subtiele helderheid vult alles, tijdloos. Als je zo kunt oefenen, zullen leven en sterven jou niet bepalen.

QINGYU

Zet je een stap voorwaarts, dan stap je op de waterplanten van de koning in een ander land; zet je een stap achterwaarts, dan betreed je de rustplaats van andermans voorouders. Ga je noch voorwaarts noch achterwaarts dan sta je midden in een troebele poel. Hoe kom je hier uit?

PUYUE

Ook al realiseer je de "overkant", dan ben je nog niet ontkomen aan dualisme; zelfs al oefen je aan " deze zijde", dan zul je daarmee nog niet totale volheid verwerven.

DAOHUI

Als je welbewust de tijdloze kwestie aangaat, dan is dat volkomen duidelijk in je dagelijkse

aangelegenheden, zonder enige tekortkoming. Het komt er enkel op neer dat je terugkeert naar huis en je vestigt in vrede; laat de sneeuw het groene gebergte bedekken. Als jou nog geen letter bezighoudt, wat zou je dan druk maken over de golven die over het watervlak schuimen? Zeg me dan: hoe geef jij nu uitdrukking aan "in het absolute niet zoeken naar het wonderlijke, in het relatieve niet vasthouden aan het dagelijkse"?

QINGYUAN JI

Prediking is niet zo intiem als dit. De melkwegstelsels in alle richtingen zijn één enkel partikeltje.

FACONG

In een duistere kamer heb je niets aan een defecte lamp; de heldere maan aan de hemel doorstraalt de wolkennacht. Wil je continuïteit kennen in je dagelijkse leven: "merkwaardige scheuten ontspruiten in het schijnsel van heftige vlammen."

Elfde generatie

HUIWU

De hele wereld is een deur naar bevrijding, maar de mensen zijn niet bereid er naar binnen te gaan.

FATONG

Waarom is het onmogelijk je mond te roeren zodra verleden, heden en toekomst zijn verteerd? Waarom is het onmogelijk je ogen te openen zodra je de wereld doorziet?

ZIDE

Als je je huid aflegt, zijn er geen kanten en hoeken; als je geest en lichaam helder begrijpt, is er geen enkel ding.

FAGONG

Keer terug naar huis zonder een stap te zetten, en de wasem van condities zal meteen verdampen.

FAZHEN

Ook al bestaat er een methode om het lichaam te onttrekken aan het stoffelijke, dat is niet te vergelijken met het onvoorwaardelijk betreden van het vorstelijk domein.

SICHE

De Weg heeft geen noord, zuid, oost of west.

FAWEI

Het pure spirituele lichaam heeft geen kenmerken, je kunt het niet vinden via geluid. Het schitterend pad heeft geen woorden; je kunt het niet begrijpen via geschriften. Zelfs al kun je Boeddha's en Zen meesters overstijgen, je maakt nog steeds onderscheid. Zelfs al spreek je over het schitterende en wonderlijke, het is je nog altijd aan te zien.

Oefening zou jou niet moeten beïnvloeden, zou geen restje vorm moeten nalaten - een verweerde boom op een ijzige bergwand, verstoken van vochtigheid, een fantoom, een houten paard, ontdaan van elk persoonlijk bewustzijn: zó alleen kun je de markt met open handen betreden, en vrij funktioneren temidden van alle soorten mensen en processen. Heb je het volgend gezegde niet gelezen: "Blijf niet

hangen in het land van onaangestastheid maar keer terug naar de nevelige oever, ga liggen in het koude zand"?

CHANGLU LIN

De school staat los van bewust denken en gewaarzijn, de boodschap overstijgt verleden, heden en toekomst.

Omdat het losstaat van bewust denken en gewaarzijn kun je miljarden soorten classificeren zonder verschil te zien; omdat het tijd overstijgt, wordt er nergens ter wereld meer iets aangetast.

Rechtstreeks dienend, definitief onafhankelijk - ontwaken vindt plaats vóór het verschijnen van tekens, het werkt daar waar oefening geen toegang heeft.

Laat geen twijfel toe in je dagelijkse leven; in het tijdsbestek van twijfel verlies je je gezag.

LIWU

Alle geluiden zijn de stem van Boeddha: het geluid van regendruppels die van de bladeren vallen is rustgevend. Alle vormen zijn de vorm van Boeddha: in de directe ontmoeting kun je je niet afwenden. Hoe maak je duidelijk dat dit zo is?

Achter de wolken in de blauwe hemel straalt de heldere maan.

Twaalfde generatie

DAOQIN

Waarmee vermaak ik de gasten? In een bodemloze mand stapel ik stralend maanlicht, in de schaal van gelijkmoedigheid leg ik heldere koelte.

Dertiende generatie

RUJING¹

Als je in de buurt van mijn haardvuur komt, zul je levend verbranden; als je je ervan afwendt, zul je doodvriezen.

¹ Rujing was de Zen leraar onder wiens begeleiding Dōgen grote verlichting realiseerde.

TEACHINGS OF MASTERS OF THE DONGSHAN ZEN SUCCESSION

First generation:

DONGSHAN

I don't ask about the realm of Buddha or the realm of the Way: who is it that speaks of the realm of Buddha and the Way?

Second generation:

YUNJU

A general asked Yunju, "When will the world be at peace?" Yunju replied, "When the generals' hearts are satisfied."

CAOSHAN

Someone asked Caoshan, "What is the great meaning of Buddhism?" Caoshan replied, "It is everywhere."

DAOQUAN

Someone asked, "If the Buddha was inherently enlightened, why did he still practice austerities for six years?"

Daoquan replied, "A phantom presenting an illusion."

LANGYA

Just think of the trees: they let the birds perch and fly, with no intention to call them when they come and no longing for their return when they fly away. If people's hearts can be like the trees, they will not be off the Way.

XIUJING

Heaven sends rain and dew without choosing between the thriving and the withering.

PUMAN

Someone asked, "What is your Way?"

Puman said, "What is right now?"

DAOYUN

Someone asked, "Where are you going to go after you die?"

Daoyun said, "It's all settled."

SHIJIAN

Someone asked, "The treasury of the eye of truth has been witnessed alike by all the enlightened: to whom will you transmit it?"

Shijian replied, "Spiritual sprouts grow where there is ground; great enlightenment doesn't maintain a teacher."

DUNRU

Someone asked, "I heard of you from afar: now that I'm here, why don't I see you?"

Dunru said, "It's your not seeing; what's it got to do with me?"

XIANGQI

Someone asked, "What is original nothing?"

Xiangqi answered, "The stone is lustrous but has no gem inside; the ore is different, but from it comes gold."

BAOGAI

Someone asked, "Is there any target?"

Baogai said, "I don't set up a standard rule."

BEIYUAN

Someone asked, "What is no mind?"

Beiyuan replied, "Not being tied up."

BENREN

You people want instructions, but to whom would you have me entrust them?

GUANGREN

My path is beyond the sky.

WENSUI

Someone asked, "It is said, 'All Buddhas' teachings come from this scripture.' What is this scripture?"

Wensui answered, "It is always being recited."

TONGXUAN

Someone asked, "Can one's own mind and the mind of another see each other?"

Tongxuan replied, "If you can't even see yourself, how can you see others?"

Third generation

DAOYAN

Someone requested, "Please intimate the real mind."

Daoyan said, "Why do you pretend there's no one here?"

XUANMING

If I mention anything, people will criticize: but if I don't, they'll ridicule. Between the two, what should I do?

CHUZHENG

One single still light shines bright: if you intentionally pursue it, after all it's hard to see. Suddenly encountering it, people's hearts are opened up, and the great matter is clear and done. This is really living, without any fetters - no amount of money could replace it. Even if a thousand sages should come, they would all appear in its shadow.

FAYI

Someone asked, "Wherein lies your power?"
Fayi replied, "In being as though blind and deaf."

ZHIQU

When you're deluded, every statement is an ulcer; when you're enlightened, every word is wisdom.

GUANGFAN

Someone asked, "What am I?"
Guangfan answered, "There is nothing in the whole universe that is not you."

GUANGLI

Someone asked, "How is it when a thousand roads end and neither speech nor thought can get through?"
Guangli replied, "You're still at the bottom of the stairs."

SHUIYAN

Someone asked, "How is the sword of wisdom before it is whetted?"
Shuiyan said, "Can't be used."
The questioner continued, "How is it after it is whetted?"
Shuiyan said, "Can't be touched."

TONGAN PI

Someone asked, "How is it when one mistakes one's reflection for one's head?"
Tongan replied, "To whom are you speaking?"
The questioner now asked, "What should I do?"
Tongan said, "If you seek from another, you go further afield."
The questioner said, "How is it when one doesn't seek from another?"
Tongan responded, "Where is your head?"

HUAIYUE

Someone asked, "What is the medicine such that one pill will cure myriad sins?"
Huaiyue said, "What's your trouble?"

BENKONG

Even myself is my enemy; how could I take anything from others?

YONGGUANG

You should let go over a cliff, give in and accept it, then revive after annihilation.

DANJIAN

Someone asked, "How is it when one makes an offering of one's whole being?"
Danjian said, "What have you brought?"

NANTAI

Someone asked, "What did the succession of Zen masters transmit? "

Nantai said, "If you hadn't asked, I wouldn't know either."

DAOJIAN

Someone asked, "What is your way?"

Daojian answered, "To be free wherever I am."

FENGHUA

Someone asked, "How is it when one has no gain or loss?"

Fenghua replied, "What are you saying?"

GUANGJI

Someone asked, "What is talk beyond convention?"

Guangji answered, "What do you say?"

ZHUXI

Looking at a newly completed buddha shrine, Zhuxi said, "What Buddha will be put in here?"

HUIHAI

Someone asked, "What is the meaning of Zen?"

Huihai said, "The world levels off."

RESHAN

Someone asked, "It is said, 'When you meet Zen masters on the road, don't face them with speech or silence' - how can one face them?"

Reshan said, "Just thus."

GUIREN

Someone asked, "Can lay people understand Buddhism?"

Guiren answered, "On which terrace is there no moonlight? At whose house do the trees not bloom?"

SUSHAN ZHENG

Someone asked, "What is study of phenomena?"

Sushan replied, "Dressing and eating."

HUANGBO HUI

Space doesn't need to be worked with a gold hammer. When have the sun and moon ever waited to shine on people?"

FENGLIN

Someone asked, "Do you like money and sex?"

Fenglin answered, "Yes."

The questioner continued, "If you're a spiritual teacher, why do you like money and sex?"

Fenglin said, "Few people are grateful."

DA-AN SHENG

I don't push someone who's standing at the edge of a pit.

ZHENGQIN

Someone asked, "How does one arrive at the road of right effort?"

Zhengqin said, "Where are you coming from?"

XIANGYUN

Someone asked, "What is your way?"

Xiangyun replied, "Without form, not dwelling in ordinary or holy states, traversing the bird's path, without tracks."

GUANGYAN

It's the same moon in a thousand rivers; myriad families all meet the spring.

BAQIAO

Someone asked, "What are people of the Path like?"

Baqiao answered, "They stop mentioning news of the clouds; the sun shines at midnight."

HUIQU

Someone asked, "What is a sanctuary?"

Huiqu said, "Just this."

The questioner went on, "What is a person in the sanctuary?"

Huiqu said, "What? What?"

ZHIHUI

Someone asked, "What is 'pursuing perceptions and losing the source'?"

Zihui replied, "The house is robbed."

YAOZHANG

Superficial literalists don't look into themselves and realize their mistakes. They just want to pick flowers in the sky and scoop the moon from the water.

RUGUAN

Someone asked, "What is your way?"

Ruguan answered, "Picking up fresh vegetables with a bottomless basket."

GUANGHUA

Someone asked, "What is the realm of true seeing?"

Guanghua said, "Nothing at all interposed."

SHENZHE

What is your original name?

DINGJIAO

Someone asked, "How is it when the road of knowing is ended and thought is forgotten?"

Dingjiao replied, "While imprisoned one may increase in wisdom; while nursing sickness one may perish."

Fourth generation

HUIZHONG

Though one's appearance may change, the Way is always there; though one mix with the ordinary world, the source of mind isn't obscured. Just shed emotional views and the Way is clear of itself. Just clearly see your own mind and emotional views will be broken through.

TONGAN ZHI

Someone asked, "What is the transcendental?"

Tongan answered, "It is transcendent, unchanging; if you point to a target you are turning away from it."

YANGSHAN

When it's cold I sit by the fire, when it's hot I walk by the stream.

DAOJIAN

Someone asked, "What is a person on the Way like?"

Daojian replied, "Without other thoughts."

ZHONGCAN

Someone asked, "Isn't this the meaning of the appearance of reality?"

Zhongcan said, "What is this?"

LONGQUAN

Someone asked, "What is the meaning of Zen?"

Longquan answered, "None of your business."

YANHUA

Someone asked, "How is it when one doesn't keep one's mind on the world?"

Yanhua said, "Everything gained in war is ruined by singing and dancing."

YUANZHAO

Someone asked, "What is your way?"

Yuanzhao said, "I don't stick a sign on my forehead."

YUANMING

Someone asked, "What is the source of all things?"

Yuanming said, "Even space cannot contain it; how can I comprehend it?"

WUFENG SHAO

If you haven't the flexibility and perceptivity to see meaning according to the circumstances, you're far away from truth.

GUANGDE YI

Someone asked, "What is the ocean of great tranquillity?"

Guangde replied, "Galloping on a horse down a busy street without bumping into anyone."

HUICHE

How do you sing the song of peace? And can anyone harmonize?

DALANG

Only when you go along with the stream do you find the wonder; if you stay on the shore you wind up deluded.

Fifth generation

YUANGUAN

Someone asked, "What is my self?"

Yuanguan answered, "In the heartland, the emperor; beyond the borders, the general."

CHANGJIAO

Just see to it that the door of wisdom is not blocked; then how could virtue stagnate?

QINIAN

Myriad streams cannot mix up the source of the Great Way.

HUAIGAN

Someone asked, "What is the saying of the sages for the benefit of humanity?"

Huaigan replied, "The crimson orb reaches all houses, the light originally has no mind."

SHOUCHEN

Someone asked, "How is it when delusion and enlightenment do not enter into objects?"

Shouchen said, "Where do objects come from?"

Sixth generation

JINGXUAN

You should understand the nonorigination of the ordinary, the impersonality of the mysterious, and the inexhaustibility of complete understanding.

LIYU

The mountains, rivers, earth, sun, moon, stars, and planets are born together with you; the Buddhas of past, present, and future study together with you; the sacred teachings are simultaneous with you.

YONGDING JIAN

Someone asked, "What can be done about right now?"

Yongding said, "You're still complaining of lack."

QINGJU SHENG

Someone asked, "Whose successor are you?"

Qingju replied, "I appreciate your coming here to rebuke me."

NANCHAN CONG

Someone asked, "What is the meaning of Zen?"

Nanchan answered, "Rain deep in the forest in winter, wind on the plains in spring."

Seventh generation

TOUZI YIQING

When you don't fall into vacant stillness, the way back is the more marvelous.

QINGFOU

The living meaning of Zen is beyond all notions. To realize it in a phrase is completely contrary to the subtle essence; we cannot avoid using words as expedients, though, but this has limitations. Needless to say, of course, random talk is useless. Nonetheless, the matter is not one-sided, so we temporarily set forth a path in the way of teaching, to deal with people.

XIANRU

The mind of sages is ungraspable; how could their meditation be named?

GUIXI

Someone asked, "What is the door of silence?"

Guixi answered, "Don't make noise."

DAYANG HUI

Someone asked, "What is your way?"

Dayang said, "I patch my simple garment of coarse cloth over and over; I go out and hoe in the fields every day."

BAOYIN

Last night the clouds and rain dispersed in the eternal sky; the moon is in myriad forms. In the myriad forms and spiritual light there is no inside or outside; how can one convey an expression approximating illumination?

JICONG

Someone asked, "What is the main meaning of Buddhism?"

Jicong replied, "This question is not useless."

SHANXI

Someone asked, "How is it when one gets rid of the dust to see Buddha? "

Shanxi said, "Don't hallucinate."

Eighth generation

DAOKAI

I don't ask you about before the last day; what about the matter of the last day? When you get here, the Buddha can't do anything for you, the Dharma can't do anything for you, the founding teachers can't do

anything for you, the Zen masters all over the world can't do anything for you, I can't do anything for you, and the king of the underworld can't do anything for you.

You simply must use the present to the full. If you use the present to the full, then even the Buddha can't do anything to you, the Dharma can't do anything to you, the founding teachers can't do anything to you, the Zen masters all over the world can't do anything to you, I can't do anything to you, and the king of the underworld can't do anything to you.

But tell me, what is the principle of using the present to the full?

Do you understand?

Next year there will be yet another new condition, disturbing the spring wind with never an end.

DONGSHAN YUN

The autumn breeze enwraps the earth, the night rain whirls in the sky: herein there is a special clear coolness, there is no burning affliction. Whose livelihood is this?

Those who arrive here will then know that as soon as you fall into seeing and hearing you are resting halfway along.

But how is it after reaching home?

Going alone, come what may, without any companions; not dwelling in the absolute state, and not dwelling in the relative.

YINGWEN

Clear in everything, clear, the meaning of Zen: but if you immediately take it at that, you are mistaking the bow for the arrow. Those who are alert bump into it everywhere; those who are befuddled slog in the mire.

Ninth generation

ZIQUN

The jewel-like moon streams with light, the clear pond sets forth the reflection: the water has no intention of reflecting the moon, and the moon has no intention of distributing its light. Once water and moon are both forgotten, only then can it be called cessation.

That is why it is said that even ascent to heaven should be blown away, and even completion should be removed; one should not turn one's head at the sound of gold tossed on the ground. If you can be like this, only then can you act among different kinds.

FACHENG

When you return to the original essence, there is no duality; but as far as method is concerned, there are many approaches. If you just get back to the original essence, why worry about expedient methods?

WEIZHAO

Ordinary people and sages are fundamentally one; it is because of habits that they differ.

YUANYI

How do you explain the principle of emptiness of mind? Is it not "seeing without seeing, hearing without hearing?"

Wrong!

Is it not "ceasing thought so that all things vanish, merging subject and object to enter the mysterious

source, effacing nature and characteristics to return to the realm of reality"?

Wrong!

"This way" won't do, "not this way" won't do, "this way and not this way" won't do at all. So after all how do you understand?

JILIAN

All Buddhas and Zen masters alike return to the principle of pure emptiness. Ultimately there is no body; sages and ordinary people are one substance.

The principle is like this; how about the myriad forms filling the eyes?

Tenth generation

QINGLIAO

Even if upon hearing you immediately return, how can that compare to never having left?

HONGZHI

Walking in the void, one forgets objects; penetration illumination goes beyond images. One point of spiritual energy shines clearly, unobscured. The consciousness of past, present, and future dies out, and focus on physical elements ends. An empty, clear, subtle brightness shines alone through eternity. If you can practice like this, you will not be bound by life and death.

QINGYU

If you take a step forward, you step on the water plants of the king of another country; if you take a step back you tread on another's ancestral field. If you neither advance nor retreat you are right in stagnant water. Is there any wayout?

PUYUE

Even if you realize the "other side," you haven't yet escaped dualism; even if you practice on "this side," you will still not yet attain full completeness.

DAOHUI

When you willingly undertake the business of the empty eon, it is fully apparent in your daily affairs, without any leak. This is just the time to return home and sit in peace; let the snow cover the green mountain. Not keeping a single letter on the mind, who minds the waves churning on the surface of the water? Now tell me, how do you express "not setting up mystery in the absolute, not sticking to things in the relative"?

QINGYUAN JI

Preaching is not as close as this. The galaxies of the ten directions are one minute particle.

FACONG

A cold lamp needn't be fetched in a dark room; the bright moon in the sky pierces the cloudy night. If you want to know continuity in daily affairs, "unusual sprouts emerge in the light of fierce flames."

Eleventh generation

HUIWU

The whole world is a door of liberation, but people are unwilling to enter it.

FATONG

Why can't you open your mouth when you have swallowed past, present, and future? Why can't you open your eyes when you see through the world?

ZIDE

When you shed your skin, there are no sides or corners; when you clearly understand body and mind, there's not a single thing.

FAGONG

Return home without taking a step, and the oozing of habits will dry up at once.

FAZHEN

Although there is a method of hiding the body in the dust, how can that compare to entering the imperial precincts with the whole body?

SICHE

The Way has no North or South, no East or West.

FAWEI

The pure spiritual body has no characteristics; it cannot be sought through sound. The marvelous path has no words; it cannot be understood through writings. Even if you transcend Buddhas and Zen masters, you still fall into gradation. Even if you speak of the marvelous and mysterious, after all it sticks to your teeth.

You should be unaffected by training, not leaving a trace of form, a withered tree on a frigid cliff, without any moisture left, a phantom, a wooden horse, all emotional consciousness empty: only then can you enter the marketplace with open hands, operating freely in the midst of all different kinds of people and situations. Have you not read the saying, "Not staying in the land of noncontamination, come back instead to the misty bank, lie on the cold sand"?

CHANGLU LIN

The school is apart from conscious thought and perception; the message transcends past, future, and present.

Being apart from conscious thought and perception, in classifying myriad species no difference is seen; transcending time, throughout the ten directions there's no more contamination.

Immediately not transgressing, ultimately not depending, awakening is before the appearance of signs, its function is where training doesn't reach.

In daily life one shouldn't hesitate; in the interval of hesitation one loses control.

LIWU

All sounds are the voice of Buddha: the sound of raindrops dripping from the eaves is cool. All forms are the form of Buddha: presented face to face, one cannot turn away.

Being this way, how is it made clear?
Beyond the clouds in the blue sky the moonlight is clear.

Twelfth generation

DAOQIN

With what do I entertain guests? In a bottomless basket I heap bright moonlight, in the bowl of nonminding I store the clear breeze.

Thirteenth generation

RUJING

If you get near my fireplace, you'll burn to death; if you withdraw, you'll freeze to death.
[Rujing was the Zen teacher under whose tutelage Dōgen realized great enlightenment.]

From: Thomas Cleary: Rational Zen; the mind of Dogen Zenji. Boston 1992, p. 215 e.v.